

คำวินิจฉัยของ นายผัน จันทร์ปาน ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๔๗/๒๕๖๖

วันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ศาลแพ่งชลบุรีสั่งค้ำโต้แย้งของจำเลย (บริษัท พงษ์ศิริชัย ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด กับพวก) ในคดีหมายเลขดำที่ ๔๙๒๓/๒๕๖๓ ขอให้ศาลมีคำสั่งพิจารณาในวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ กรณีพระราชนูญติดการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจ เครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๓๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ มาตรา ๕๐ มาตรา ๕๗ และมาตรา ๘๗

สรุปข้อเท็จจริง

ผู้ร้อง ประกอบด้วย บริษัท พงษ์ศิริชัย ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด ที่ ๑ นายพิชัย จงสุณดีหวัง ที่ ๒ และนางบุญพรร่วม จงสุณดีหวัง ที่ ๓ ถูกกองทุนรวมแกรมม่าแคปปิตอลจัดการโดยบริษัทหลักทรัพย์ จัดการกองทุนรวม วรรณ จำกัด โจทก์ ยื่นฟ้องต่อศาลแพ่งชลบุรี เมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๖๓ ความผิดเกี่ยวกับโอนสิทธิเรียกร้อง ภัยมเงิน รับสภาพหนี้ และค้ำประกัน ผู้ร้องทั้งสาม ยื่นคำให้การ (ในฐานะจำเลย) เมื่อวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๓ พุทธศักราช ๒๕๖๓ ปฏิเสธฟ้องของโจทก์ และเห็นว่า การที่รัฐออก พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยเจตนาให้ประโยชน์แก่ คนกลุ่มนี้ และผลักภาระเสียให้แก่ผู้คนนี้ โดยไร้มูลฐานความผิดใดๆ ที่จะนำมาอ้างได้ เป็นการ ออกกฎหมายที่มิได้ตั้งอยู่บนพื้นฐานแห่งความยุติธรรม ก่อให้เกิดการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม เพราะเหตุสถานะของบุคคลและฐานะทางเศรษฐกิจ ส่างเสริมให้เกิดการกดปุ่มดีด เอารัดเอาเปรียบผู้บริโภค และสร้างความไม่เป็นธรรมในสังคม จึงขัดกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ มาตรา ๕๐ มาตรา ๕๗ และ มาตรา ๘๗ ผู้ร้องยังเห็นอีกว่า พระราชนูญติดการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจ เครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ และประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยที่ออกความในพระราชนูญติด ดังกล่าว เป็นบทบัญญัติที่ส่างเสริมให้เกิดการทุจริต กดปุ่มดีด เอารัดเอาเปรียบประชาชนและผู้บริโภค เป็นกฎหมายที่ก่อให้เกิดการผูกขาดตัดตอนทางเศรษฐกิจ และก่อให้เกิดการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม จึงขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ มาตรา ๕๐ มาตรา ๕๗ และมาตรา ๘๗

ผู้ร้องยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ต่อศาลแพ่งชลบุรี รวม ๒ ฉบับ โดยแจ้งว่า พระราชนูญติดการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒

เป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ก่อให้เกิดการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม เพราะเหตุสถานะของบุคคล และฐานะทางเศรษฐกิจ ทำให้เกิดการกดขี่ดูรีด เอารัดเอาเปรียบประชาชนและผู้บริโภค และการผูกขาด ตัดตอนทางเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลต้องใช้บังคับแก่คดีนี้ และยังไม่เคยมีคำวินิจฉัย ของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวข้องกับบทบัญญัตินี้มาก่อน จึงขอให้ศาลมีสั่งคำตัดสินเพื่อขอให้ศาลมีรัฐธรรมนูญพิจารณาในส่วนที่ว่าพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุนฯ มาตรา ๓๐ ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ มาตรา ๕๐ มาตรา ๕๗ และมาตรา ๘๗ หรือไม่

ศาลแพ่งชนบทมีคำสั่ง เมื่อวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ให้รับคำร้องของผู้ร้องทั้งสาม สำเนาให้โจทก์ และส่งคำร้อง (คำโต้แย้ง) ขอให้ศาลมีรัฐธรรมนูญพิจารณาในส่วนที่ต่อไป ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

ศาลรัฐธรรมนูญในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๓ มีมติให้รับคำร้องไว้ดำเนินการ ตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๑๐

ประเด็นการวินิจฉัย

พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๓๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ มาตรา ๕๐ มาตรา ๕๗ และมาตรา ๘๗ หรือไม่

ข้อพิจารณาและคำวินิจฉัย

พิจารณาแล้วเห็นว่า รัฐธรรมนูญทั้ง ๔ มาตรา คือ มาตรา ๓๐ มาตรา ๕๐ มาตรา ๕๗ และ มาตรา ๘๗ ได้มีบทบัญญัติไว้เป็นสาระดังนี้ มาตรา ๓๐ บัญญัติว่าบุคคลมีความเสมอภาคในกฎหมาย และได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล เพราะเหตุ แห่งความแตกต่างในเรื่องต่างๆ ที่รัฐธรรมนูญกำหนด จะกระทำมิได้ มาตรา ๕๐ บัญญัติว่า บุคคล ย่อมมีเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพและการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม การจำกัด เสรีภาพดังกล่าวจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อประโยชน์ ในการรักษาความมั่นคงของรัฐหรือเศรษฐกิจของประเทศไทยฯ มาตรา ๕๗ บัญญัติว่า สิทธิของบุคคล ซึ่งเป็นผู้บริโภคย่อมได้รับความคุ้มครอง ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ โดยกฎหมายดังกล่าวต้องบัญญัติ ให้มีองค์กรอิสระซึ่งประกอบด้วยตัวแทนผู้บริโภคทำหน้าที่ให้ความเห็นในการตรากฎหมาย กฎ และ ข้อบังคับ และให้ความเห็นในการกำหนดมาตรการต่างๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค มาตรา ๘๗ บัญญัติว่า รัฐต้องสนับสนุนระบบเศรษฐกิจแบบเสรีโดยอาศัยกลไกตลาด กำกับดูแลให้มีการแข่งขันอย่างเป็นธรรม..... เว้นแต่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐ รักษาผลประโยชน์ส่วนรวม หรือ การจัดให้มีการสาธารณูปโภค จะเห็นได้ว่า บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ ทั้ง ๔ มาตรา ดังกล่าว กำหนด

หลักการแห่งความเสมอภาคของบุคคล โดยรับรองว่าบุคคลมีความเสมอภาคในกฎหมาย และให้ความคุ้มครองตามกฎหมายอย่างเท่าเทียมกัน นอกจากนั้น ยังบัญญัติรับรองเสรีภาพของบุคคลในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพ และการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม บัญญัติรับรองและคุ้มครองสิทธิของบุคคลซึ่งเป็นผู้บริโภค รวมทั้งกำหนดแนวทางนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐว่า รัฐต้องสนับสนุนระบบเศรษฐกิจแบบเสรีโดยอาศัยกลไกตลาด กำกับดูแลให้มีการแข่งขันอย่างเป็นธรรม ฯ แต่สำหรับมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ฯ ซึ่งกำหนดว่า ธนาคารแห่งประเทศไทยด้วยความเห็นชอบของรัฐมนตรี มีอำนาจกำหนดให้บริษัทเงินทุนปฏิบัติในเรื่องดังต่อไปนี้ (๑) ดอกเบี้ยหรือส่วนลดที่บริษัทเงินทุนอาจจ่ายได้ในการกู้ยืมเงินหรือรับเงินจากประชาชน (๒) ดอกเบี้ยหรือส่วนลดที่บริษัทเงินทุนอาจเรียกได้ ฯลฯ นั้น มีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป ไม่ได้เลือกปฏิบัติกับบุคคลหรือกลุ่มบุคคล เพาะเหตุแตกต่างตามที่รัฐธรรมนูญกำหนด ไม่ได้เป็นการจำกัดเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพ และไม่มีข้อความใดที่เกี่ยวข้องหรือขัดแย้งกับแนวทางนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ ดังนั้นจึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญทั้ง ๔ มาตรา ดังกล่าว

ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตพองซิเอร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๓๐ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ มาตรา ๕๐ มาตรา ๕๗ และมาตรา ๘๗

นายผัน จันทรปาน

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ